

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobkyně: **D. T. T. N.**, nar. X
st. přísl. Vietnamská socialistická republika
bytem v ČR X
zastoupena Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem
se sídlem Jugoslávská 2, Karlovy Vary

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného při vydání potvrzení o oprávněnosti pobytu,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně dne 24. 2. 2020 podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podle § 87b odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění účinném do 1. 8. 2021 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Oprávněnost žádosti žalobkyně dovozovala z toho, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie. O této žádosti bylo vedeno řízení pod č. j. OAM-03207-PP-2020. Téhož dne žalobkyně požádala o vyznačení vízového štítku podle § 87y zákona o pobytu cizinců do jejího cestovního dokladu, což bylo žalovaným odmítnuto s odůvodněním, že žalobkyně neprokázala, že by byla rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně s nevyznačením vízového štítku do cestovního dokladu nesouhlasila, proto proti postupu žalovaného podala stížnost, v níž se domáhala řádného vyznačení. Žalovaný stížnosti žalobkyně vyrozuměním ze dne 22. 4. 2020 nevyhověl, proto žalobkyně podáním ze dne 9. 6. 2020 podala k nadřízenému správnímu orgánu Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žádost o přešetření způsobu vyřízení stížnosti. Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žalobkyni v přípisu ze dne 16. 7. 2020, č. j. MV-93553-5/SO-2020, sdělila, že stížnost byla žalovaným vyřízena řádně a nesplňuje podmínky pro vyznačení osvědčení o oprávněnosti pobytu.
2. Žalobkyně se podanou žalobou původně domáhala ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu, který spatřovala v tom, že jí žalovaný odmítl vyznačit do cestovního pasu oprávnění k pobytu v podobě vízového štítku. Podáním ze dne 23. 2. 2023 žalobkyně navrhla změnu žalobního petitu tak, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat osvědčení o oprávnění pobývat na území ČR podle § 87y odst. 4 zákona o pobytu cizinců vyznačením vízového štítku do cestovního dokladu žalobkyně, a to ve formě víza k pobytu nad 90 dnů. Soud usnesením ze dne 12. 4. 2023, č. j. 5 A 26/2020 – 45, žalobkyni navrženou změnu žaloby připustil.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně v podané žalobě popsala výše uvedený skutkový stav a zdůraznila, že žalovaný postupoval nezákonně, když nepřistoupil k vyznačení vízového štítku v jejím cestovním dokladu podle § 87y zákona o pobytu, neboť splnila zákonem stanovené podmínky, aby byla posouzena jako rodinný příslušník občana Evropské unie.
4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě rekapituloval dosavadní skutkový děj a setrval na správnosti svého procesního postupu v dané věci.

III. Posouzení žaloby

5. Městský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Městský soud žalobu posoudil, přičemž podle § 81 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Žaloba není důvodná.
6. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. je podmínkou aktivní procesní legitimace žalobkyně k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního

orgánu. Tato podmínka byla splněna, jelikož žalobkyně se proti faktické nečinnosti (nevyznačení vízového štítku) žalovaného bránila žádostí ze dne 9. 6. 2020 o přešetření způsobu vyřízení stížnosti podanou ke Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců jakožto nadřízenému správnímu orgánu žalovaného, který by byl standardně příslušný k uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb, správního řádu. Tato žádost sice nebyla nazvaná jako žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, ale materiálně jí byla, když po Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců žalobkyně požadovala přešetření postupu žalovaného, který jí odmítl vyznačit vízový štítek. Byly tak dány podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti.

7. Mezi účastníky řízení není spor o výše uvedeném skutkovém stavu věci. Městskému soudu je navíc i z úřední činnosti známo (viz řízení vedené pod sp. zn. 5 A 101/2020), že žádost žalobkyně ze dne 24. 2. 2020 o povolení k přechodnému pobytu dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců byla odborem azylové a migrační politiky ministerstva vnitra zamítnuta rozhodnutím ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM-3207-27/PP-2020. Žalobkyně se totiž v řízení u městského soudu pod sp. zn. 5 A 102/2020 domáhala odstranění nečinnosti žalovaného v případě rozhodování o její žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu. Jelikož žalovaný vydal rozhodnutí o této žádosti, bylo řízení usnesením ze dne 11. 5. 2021, č. j. 5 A 101/2020 – 61, pro zpětvzetí žaloby zastaveno. K dotazu soudu žalovaný sdělil a doložil, že rozhodnutí ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM-3207-27/PP-2020, bylo k (v pořadí druhému) odvolání žalobkyně potvrzeno rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 12. 10. 2021, č. j. MV-141387-4/SO-2021, a nabylo právní moci dne 18. 10. 2021.
8. Předně soud připomíná, že smyslem žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je odstranění stavu, kdy správní orgán zůstává nečinný, ačkoli je vzhledem k uplynutí zákonných lhůt povinen vydat rozhodnutí či osvědčení. Podstatným je to, zda ke dni rozhodování soudu trvá nečinnost správního orgánu, či naopak zda správní orgán povinnost vydat meritorní rozhodnutí (osvědčení) k tomuto okamžiku splnil nebo již nemá povinnost vydat rozhodnutí (osvědčení). Žaloba na ochranu proti nečinnosti neslouží k tomu, aby se žalobce domohl akademického výroku o tom, že nečinnost tu případně v minulosti byla, ale v době rozhodování soudu již netrvá; taková žaloba musí být zamítnuta (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 7 Ans 10/2012-46, č. 3013/2014 Sb. NSS).
9. Soud upozorňuje, že ve skutkově obdobných věcech již rozhodoval, tudíž odkazuje na rozsudky vydané 5 senátem ze dne 31. 3. 2023 pod sp. zn. 5 A 102/2023 a 5 A 103/2023, s jejichž právním posouzením se soud zcela ztotožňuje a bude z nich vycházet i v nyní posuzované věci.
10. Pro rozhodnutí v dané věci je zásadní posouzení otázky, zda za shora popsané skutkové situace svědčí žalovanému povinnost vydat potvrzení o oprávněnosti pobytu i poté, co již bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
11. Městský soud vycházel z právní úpravy účinné do dne 1. 8. 2021, neboť žalobkyně požádala o povolení k přechodnému pobytu dne 24. 2. 2020. Dle přechodných ustanovení čl. II. bod 1 zákona č. 274/2021 Sb., kterým byl novelizován v posuzované věci rozhodný § 87y zákona o pobytu cizinců, se řízení zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto

dne neskončené dokončí a práva a povinnosti s ním související se posoudí podle zákona o pobytu cizinců ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

12. Podle § 87y zákona o pobytu cizinců „*rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na území pobývá společně s občanem Evropské unie, je oprávněn pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti; po tuto dobu se jeho pobyt na území považuje za pobyt přechodný. Oprávnění pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti neplatí, pokud nabylo právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění, o trestu vyhoštění, o ukončení přechodného pobytu nebo o zrušení trvalého pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, nebo se jedná o opakovaně podanou žádost, v níž nejsou uvedeny nové skutečnosti, které rodinný příslušník občana Evropské unie nemohl uplatnit v řízení o předchozí žádosti. Oprávnění pobývat na území do nabytí právní moci rozhodnutí o žádosti ministerstvo osvědčí vízovým štítkem vyznačovaným do cestovního dokladu podle jednotného formátu stanoveného přímo použitelným předpisem Evropské unie⁵¹⁾, a to ve formě víza k pobytu nad 90 dnů s dobou platnosti odpovídající předpokládané délce řízení o žádosti; to neplatí, jde-li o cizince zařazeného do informačního systému smluvních států, kterému se vydá pouze potvrzení o oprávnění k pobytu. Platnost dokladu nebo potvrzení osvědčujícího oprávnění pobývat na území zaniká nabytím právní moci rozhodnutí o žádosti.*“
13. Z citovaného ustanovení vyplývá, že i kdyby měl v době podání žaloby žalovaný povinnost vydat požadované osvědčení, takové osvědčení by zaniklo nabytím právní moci rozhodnutí o žádosti. Soud shrnuje, že o žádosti žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 7. 12. 2020, č. j. OAM-3207-27/PP-2020, které bylo k odvolání žalobkyně potvrzeno rozhodnutím Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 12. 10. 2021, č. j. MV-141387-4/SO-2021, a nabylo právní moci dne 18. 10. 2021. Žalovaný tak ke dni vydání tohoto rozsudku již nemá povinnost vydat potvrzení o oprávněnosti pobytu žalobkyně podle § 87y zákona o pobytu cizinců. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2022, č. j. 2 Azs 137/2022-23, kde soud v bodě [14] uvedl, že „*okamžikem nabytí právní moci, tedy dnem 20. 8. 2021, stěžovatel v souladu s § 87y zákona o pobytu cizinců pozbyl oprávnění pobývat na území České republiky. Žalovaný z tohoto důvodu nemohl stěžovateli vydat osvědčení o oprávnění pobývat na území. Nejvyšší správní soud se proto ztotožnil s právním posouzením městského soudu, který žalobu na ochranu proti nečinnosti neshledal důvodnou.*“
14. Soud uzavírá, že v době vydání tohoto rozsudku nabylo právní moci rozhodnutí žalovaného o žádosti žalobkyně, ze které odvozovala povinnost žalovaného vydat osvědčení o oprávněnosti pobývat na území. Vzhledem k tomu, že platnost takového osvědčení zaniká právní moci rozhodnutí o žádosti, nemá již žalovaný povinnost vydat dané osvědčení, proto je podaná žaloba na ochranu proti nečinnosti nedůvodná a jako takovou ji soud zamítá.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

15. Městský soud neseznal žádnou ze vznesených námitek důvodnou, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 81 odst. 3 s. ř. s.
16. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 7 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

17. Městský soud doplňuje, že neposuzoval, zda byla žaloba důvodná v době jejího podání. Tato skutečnost totiž neměla vliv ani na výrok o náhradě nákladů řízení. Z judikatury správních soudů totiž plyne, že odpadne-li po podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu důvod jejího podání např. tím, že správní orgán ukončí svoji nečinnost vydáním rozhodnutí nebo osvědčení, v důsledku čehož je žaloba vzata zpět a řízení zastaveno, má žalobce právo na náhradu nákladů řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2007, č. j. 9 Ans 7/2007-76, či ze dne 27. 4. 2012, č. j. 2 Ans 3/2012-31, nebo usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 5. 2003, č. j. 30 Ca 19/2003-15, č. 490/2005 Sb. NSS). Přitom předpokladem pro přiznání náhrady nákladů řízení je mj. důvodnost podané žaloby, tj. existence žaloby na ochranu proti nečinnosti, se kterou by žalobce byl úspěšný, pokud by nedošlo k jejímu zpětvzetí v důsledku vydání správního rozhodnutí nebo osvědčení po podání žaloby [srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2007, sp. zn. III. ÚS 677/07 (N 179/41 SbNU 371), nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, č. j. 1 Ans 4/2008-62]. Dle městského soudu je možné dané závěry vztáhnout i na nyní posuzovanou věc, kde sice nečinnost žalovaného nebyla odstraněna vydáním žalobkyní požadovaného osvědčení, ale odstraněna byla. Jelikož žalobkyně žalobu zpět nevzala, ačkoli si musela být vědoma vydaného rozhodnutí o její žádosti, o nákladech řízení městský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 26.04.2023

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.